

ROLUL PARTICIPĂRII CETĂȚENILOR LA ACTIVITATEA DE AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI DE URBANISM

Natalia FIODOROV

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Urbanization is strictly related to the participation of the population in the arrangement of the territory. The relationship between local authorities and the citizens, they serve is an index that determines the performance of the community in solving existing problems and is the main competence in assessing local competence. Participation of the population in the activity of spatial planning and urbanism is achieved through different methods, one of which would be the community spirit.

Creating a community spirit is possible only in an atmosphere of mutual trust and commitment. The problem consists in the degree to which the participation of the citizens must be admitted for the formation of the development plans of the localities.

Știința construirii și conducerii orașelor, nu ar fi nimic fără o formă complexă de așezare umană. Astfel urbanizarea este strict legată de participarea populației la amenajarea teritoriului.

Conform art.1 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.06, a Republicii Moldova, administrația publică locală este totalitatea autorităților publice locale constituite în condițiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale (comunitate de oameni care locuiesc pe un teritoriu anumit – sat, comună, oraș, municipiu). Astfel populația alege un candidat eligibil, pentru o funcție (de exemplu: primar, președinte etc.).

Eligibil – este persoana ce întrunește condițiile pentru a fi ales într-o funcție sau într-un organ reprezentativ. Din acest punct de vedere, potrivit art. 119 al Codului electoral, primarii orașelor (municipiilor), satelor (comunelor) și consilierii în consiliile raionale se aleg prin vot universal, egal, direct și liber exprimat, pentru un mandat de 4 ani, care începe efectiv din ziua alegerilor generale.

Participarea populației la activitatea de amenajare a teritoriului și de urbanism se realizează prin:

1. Informarea populației;

Autoritățile administrației publice centrale și locale asigură organizarea și desfășurarea procesului de participare a populației în cadrul activităților de amenajare a teritoriului și de urbanism. Cetățenii pot participa la activitatea de amenajare a teritoriului și de urbanism, individual sau prin asociere, în condițiile legii.

Informarea populației este activitatea prin care se fac publice:

a) obiectivele dezvoltării economico-sociale privind amenajarea teritoriului și dezvoltarea urbanistică a localităților;

b) intențiile autorităților administrației publice centrale și locale privind elaborarea unor documentații de amenajare a teritoriului și de urbanism, precum și scopul pentru care acestea sunt elaborate;

c) conținutul documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism care urmează să fie supuse aprobării, conform legii.

Informarea și consultarea populației se desfășoară diferențiat, în funcție de amploarea și de importanța documentației de amenajare a teritoriului sau de urbanism, potrivit procedurilor stabilite de Ministerul Economie și Infrastructurii.

2. Consultarea populației;

Consultarea populației este procesul prin care aceasta își exprimă opțiunile și opiniile privind prevederile programelor de amenajare a teritoriului și de dezvoltare urbanistică a localităților, precum și cele cuprinse în documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în cadrul procesului de elaborare și aprobare a acestora, și se realizează prin publicarea procedurii de desfășurare a consultării și desfășurarea anchetei publice.

În Republica Moldova acest principiu e reglementat atât de art.109 din Constituție cât și art.8 al Legii nr.436-XVI privind administrația publică locală, care poartă aceeași denumire. Relațiile dintre autoritățile locale și cetățenii pe care acestea le deserveșc le reprezintă un indice care determină performanțele comunității în soluționarea problemelor existente și constituie principala competență în evaluarea competenței locale. Aceste relații depinzând nu doar de legislație dar și de competența lor (cetățenilor), de voința de colaborare, de experiența acumulată, precum și de circumstanțe create.

Consultarea populației este strict legată de principiul transparenței, care presupune informarea cetățenilor despre deciziile adoptate, furnizarea informațiilor despre activitatea autorităților. Informarea și consultarea cetățenilor presupune și posibilitatea antrenării și implicării publicului în procesul decizional – art. 17 al Legii 436-XV.

3. Alte forme de participare prevăzute de lege.

Trecerea de la modelul vechi centralizat- ierarhizat la cel participativ în gestionarea treburilor publice implica crearea comunității unde persista spiritul de colaborare.

Crearea spiritului comunitar e posibil doar într-o atmosferă de încredere și angajament reciproc, problema constă în gradul în care trebuie admisă participarea.

Pentru a asigura participarea cetățenească, pot fi folosite așa metode ca (informarea, consultarea, crearea comunităților de colaborare, decizii comune luate în consens):

1. Sondaje de opinii (se obțin cele mai bune rezultate, atunci când întrebările sunt adresate direct cetățenilor din localitate).
2. Întruniri publice (cetățenii vin la sediu administrației publice și își exprimă părerea: de exemplu la ședința consiliului local).
3. Forumuri (adunările generale ale cetățenilor, alegătorilor etc).

Metodele numerotate mai sus ajută la analizarea, scoaterea în evidență a problemelor în localitate și planificarea obiectivelor. Forma de planuri poate fi diferită, însă toate conțin :

1. Obiectivele - ce dorim?
2. Timpul – când?
3. Resursele – cu ce?, cu cine?
4. Clientul – pentru cine?
5. Strategia de atingere a scopului – cum?
6. Analiza SWOT (Tabelul 1.)

Tabelul 1. Analiza SWOT

Puncte tari:	Puncte slabe:
Resurse, capacitate care ajuta administrației publice locale să-și îndeplinească misiunea.	Lipsa de resurse, capacitate care împiedică sau limitează abilitatea autorității publice locale de a-și îndeplini misiunea.
Exemplu: angajații profesioniști, membri locali, asigurare corespunzătoare, cu tehnologii performante, mediu ecologic deosebit etc.	Exemplu: personal calificat insuficient, lipsa de spirit de inițiativă, echipament uzat moral, buget mic etc.

Oportunități:	Amenințări
<p>Potențiale asistente, factori politici, ajutor resurse și tendințe care vor ajuta sau ar putea ajuta comunitatea.</p> <p>Exemplu: amplasarea geografică favorabilă, prezența căii ferate, susținerea consiliului raional, creșterea natalității etc.</p>	<p>Potențiale tendințe, factori politici, diferențe de mediu care ar împiedica administrație publice sa-și realizeze misiunea</p> <p>Exemple: amplasarea localității în zona alunecărilor de teren, zona seismică activă, interesul scăzut din partea investitorilor străini etc.</p>

Concluzie

În concluzie menționez că de obicei locuitorii cunosc cel mai bine specificul localității, problemele ei, trăsăturile și obiceiurile, mai bine decât orice forma de guvernare. De aceea, implicarea localnicilor este crucială pentru stabilirea și punerea în practică a politicilor publice. Așa dar publicul este una dintre cele mai mari resurse în dezvoltarea și implementarea practică a legilor și politicilor locale.

Bibliografia

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994.
2. Codul civil al Republicii Moldova, Legea nr. 1107-XV din 06.06.02.
3. Legea privind administrația publică locală, nr.436 din 28.12.2006. Monitorul oficial nr. 032 din 09.03.2007